

پروتکل بهداشتی مبارزه با کووید-۱۹ (کرونا ویروس) فاصله‌گذاری و الزامات سلامت محیط و کار در نمایشگاه‌ها (مدیریت هوشمند محدودیت‌ها)

معاونت بهداشت

نسخه سوم- آذر ۱۴۰۰

کد ۳۰۶/۱۹۷

فهرست

۲	مقدمه.....
۲	دامنه کاربرد.....
۲	الزامات فعالیت در پاندمی کرونا.....
۳	ماده (۳) رعایت بهداشت فردی.....
۵	ماده (۴) فاصله‌گذاری.....
۶	ماده (۵) غربال‌گری، مراقبت و بازتوانی.....
۶	۵-۱ غربالگری شاغلین در همه‌گیری کووید-۱۹.....
۶	۵-۲ مراقبت از گروه‌های آسیب‌پذیر.....
۷	۵-۳ بازتوانی در شاغلین با سابقه کووید-۱۹.....
۷	ماده (۶) بهداشت مواد غذایی.....
۸	ماده (۷) بهداشت ابزار و تجهیزات.....
۸	ماده (۸) نظافت و گندزایی.....
۱۰	ماده (۹) بهداشت ساختمان.....
۱۰	ماده (۱۰) تهویه.....
	در فضای بسته موارد زیر برای تامین تهویه ضروری است: Error! Bookmark not defined.....
۱۱	ماده (۱۱) آموزش بهداشت.....
۱۳	ماده (۱۲) مسئولیت اجرای پروتکل.....
۱۴	پیوست ۱: روش درست شستشوی دست‌ها.....
۱۶	پیوست ۲: نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس.....

مقدمه

طرح مدیریت هوشمند بر اساس روند رو به رشد واکسیناسیون عمومی برنامه ریزی شده و بر اساس این طرح فعالیت های شغلی در شرایط پاندمی کرونا در صورت رعایت پروتکل های بهداشتی و انجام واکسیناسیون می تواند ادامه یابد. باتوجه به شیوع انواع سوش‌های ویروس کرونا، شدت و سرعت انتقال ویروس بیشتر شده لذا علاوه بر پوشش مناسب واکسیناسیون جامعه، رعایت فاصله مناسب، استفاده مستمر از ماسک در اماکن عمومی و به ویژه در فضاهای بسته، ضدعفونی دست و گندزدایی محیط و سطوح مشترک، کنترل تهویه مناسب در محیط های بسته در اولویت می باشد. از این رو این راهنما بر اساس مدیریت هوشمند کرونا برای نمایشگاه ها (تخصصی و عمومی) تدوین گردیده و بدیهی است در صورت عدم رعایت این دستورالعمل فعالیت واحد متوقف خواهد گردید.

دامنه کاربرد

این پروتکل جهت پیشگیری و کنترل کووید-۱۹ (کرونا ویروس) برای مدیران، مسئولین، شاغلین و مراجعین به نمایشگاه‌ها بوده و سایر قوانین، آیین نامه‌ها، مقررات، دستورالعمل‌های مرتبط با بهداشت محیط و بهداشت حرفه‌ای به قوت خود باقی است.

الزامات فعالیت در پاندمی کرونا

ماده (۱) واکسیناسیون

- ۱-۱ همه کارکنان و غرفه داران مشمول این پروتکل اعم از دائم، موقت، پاره وقت و فصلی یا افرادی که تازه استخدام شده اند قبل از شروع به کار باید نسبت به تزریق واکسن کرونا اقدام نمایند.
- ۱-۲ در صورتی مراجعه کننده گان و بازدیدکننده گان مشمول واکسیناسیون می توانند از خدمات نمایشگاه تخصصی استفاده نمایند که نسبت به تزریق واکسن کرونا که دو هفته از تزریق آخرین دز آن نیز گذشته باشد، اقدام نموده و دارای کارت واکسن و یا ثبت اطلاعات در سامانه واکسیناسیون باشد.
- ۱-۳ مدیران و مسئولان این مراکز موظفند در قسمت ورودی نمایشگاه تخصصی نسبت به کنترل وضعیت واکسیناسیون مراجعه کننده گان از طریق سامانه ها و اپلیکیشن های اعلامی وزارت بهداشت اقدام نمایند.

ماده (۲) عدم ابتلا به کرونا در زمان ارائه خدمات

- ۲-۱ کارکنان و غرفه داران چنانچه مبتلا به بیماری کرونا شوند فقط پس از طی شدن دوره قرنطینه بیماری یا همراه داشتن گواهی پزشک می توانند مشغول به کار شوند.
  - ۲-۲ صحت سنجی کارت واکسن و یا عدم ابتلا به کرونا در زمان فعالیت، توسط ناظران از طریق سامانه های موجود و در اختیار انجام می گردد.
  - ۲-۳ در صورتی مراجعه کننده گان و بازدیدکننده گان می توانند از خدمات نمایشگاه تخصصی و عمومی در محل استفاده نمایند که مبتلا به بیماری کرونا یا در دوره قرنطینه بیماری کرونا نباشد.
  - ۲-۴ مدیران و مسئولان نمایشگاه موظفند در قسمت ورودی مراکز مذکور نسبت به کنترل وضعیت عدم ابتلا به بیماری مراجعه کننده گان و بازدید کننده گان از طریق سامانه های اعلامی وزارت بهداشت اقدام نمایند.
- تبصره:** مشتریان مبتلا به کرونا پس از سپری شدن دوران نقاهت و قرنطینه بیماری می توانند از خدمات این مراکز استفاده نمایند.

ماده (۳) رعایت بهداشت فردی

۳-۱ ماسک

- ۳-۱-۱ کلیه کارکنان و غرفه داران این مراکز موظفند در محل کار از ماسک استفاده نمایند و فقط در زمان خوردن و آشامیدن به شرط رعایت فاصله فیزیکی عدم استفاده از ماسک بلامانع است.
- تبصره ۱:** در صورت عدم امکان رعایت فاصله فیزیکی خوردن و آشامیدن ممنوع و باید از برداشتن ماسک اجتناب گردد.
- ۳-۱-۲ کلیه بازدیدکننده گان موظفند در این مراکز از ماسک استفاده نمایند و فقط در زمان خوردن و آشامیدن به شرط رعایت فاصله فیزیکی عدم استفاده از ماسک بلامانع است.
- ۳-۱-۳ مدیران و مسئولان نمایشگاه موظفند از ورود مراجعه کننده گان و بازدید کننده گان که از ماسک استفاده نمی نمایند ممانعت بعمل آورند
- ۳-۱-۴ کارکنان و غرفه داران موظفند به شیوه صحیح از ماسک استفاده نموده به گونه ای که بینی و دهان کاملاً پوشانده شود .
- ۳-۱-۵ تعویض ماسک در تواتر زمانی کوتاه یا هنگام آلودگی ماسک الزامی است.
- ۳-۱-۶ از قرار دادن ماسک استفاده شده بر روی میز کار یا سطوح مشترک خودداری گردد.

۳-۲ بهداشت دست

- ۳-۲-۱ در حین کار از تماس دست با چشم و بینی و گوش دهان یا ماسکی که بروی صورت قرار دارد خودداری گردد .

- ۲-۲-۳ از دست دادن و رو بوسی کردن با یکدیگر پرهیز شود.
- ۳-۲-۳ کارکنان و غرفه داران باید به صورت مکرر و در موارد زیر دست‌ها را مطابق راهنمای شستشوی دست با آب و صابون مایع بشویند
- هنگام رویت آلودگی بر روی دست
  - پس از تماس دست با سطوح مشترک (نظیر دستگیره در، تلفن)
  - قبل از شروع به کار و وقفه یا تغییر فعالیت (از جمله کار با موارد خام یا پخته، خوردن و آشامیدن، استفاده از توالت، حمل پسماند) در محل کار
  - بعد از عطسه و سرفه و استفاده از دستمال یکبار مصرف.
  - دست زدن به بینی، گوش، دهان، موها و یا سایر قسمت‌های بدن.
  - قبل از پوشیدن دستکش و هنگام تعویض دستکش‌ها
- ۳-۲-۴ زمانی که آلودگی قابل رویت بر روی دست وجود ندارد می‌توان جهت ضدعفونی دست از محلول‌های ضدعفونی برپایه الکل استفاده کرد.
- ۳-۲-۵ محلول ضدعفونی دست با پایه الکل می‌بایست در نقاط قابل دسترس برای کارکنان و مشتریان قرار گیرد.

۳-۳ رفتار بهداشتی

- ۳-۳-۱ کارکنان و غرفه داران باید هنگام عطسه و سرفه از دستمال استفاده نمایند. در صورتی که دستمال وجود نداشت از قسمت داخلی آرنج موقع سرفه و عطسه استفاده کنید
- ۳-۳-۲ کارکنان باید از ریختن آب دهان و بینی در محیط کار خودداری کرده و اخلاط بینی و سینه را با دستمال کاغذی گرفته در سطل آشغال سرپوش دار بریزند.
- ۳-۳-۳ مصرف سیگار، قلیان و نیز آماده سازی آن در کلیه مراکز ممنوع می‌باشد.
- ۳-۳-۴ برای ثبت حضور و غیاب، ترجیحا" از سیستم تشخیص چهره/ کارتخوان کارکنان استفاده کنید.
- ۳-۳-۵ برای تماس با دکمه‌های آسانسور (در صورت وجود)، از دستمال کاغذی و نظایر آن استفاده شود. ترجیحا" دکمه‌های آسانسور به صورت سنسوری و غیر لمسی بوده تا از لمس مستقیم دست به دکمه‌های آسانسور خودداری شود.
- ۳-۳-۶ عدم استفاده از دستمال مشترک برای تمیز کردن میز و صندلی و سایر وسایل (ترجیحا هر یک از کارکنان از دستمال نظافت شخصی استفاده نمایند و یا استفاده از دستمال نظافت یکبار مصرف)؛

- ۳-۳-۷ ارائه ماسک در مبادی ورودی به سالن‌ها و غرفه‌ها به بازدیدکنندگان فاقد ماسک؛
- ۳-۳-۸ کوتاه بودن ناخن از ضروریات رعایت بهداشت فردی می‌باشد.
- ۳-۳-۹ مجزا بودن کلیه لوازم مورد استفاده بهداشتی برای هر فرد مقیم و کارکنان
- ۳-۳-۱۰ در نمازخانه‌ها استفاده از مهر و سجاده شخصی ضرورت کامل دارد.

ماده (۴) فاصله‌گذاری

- ۴-۱ در حد امکان استفاده از فضای مجازی، تلفن، شبکه‌های اجتماعی و سایت‌ها به منظور واگذاری غرف، تبلیغات و مواردی نظیر آن؛
- ۴-۲ دعوت نامه‌ها و فروش بلیط به صورت مجازی بوده و از فروش بلیط در محل خودداری گردد؛
- ۴-۳ فاصله ۲ متر بین غرفه داران و بازدیدکنندگان رعایت گردد؛
- ۴-۴ به ازای هر نفر غرفه دار، ۴ مترمربع فضا در غرفه‌ها در نظر گرفته شود؛
- ۴-۵ به حداقل رساندن برگزاری نشست‌ها و جلسات در غرفه‌ها (در صورت ضرورت، رعایت فاصله ۲ متری و استفاده از ماسک الزامی است)؛
- ۴-۶ تعیین مسیر جداگانه برای ورود و خروج سالن‌ها با نصب علامت‌گذاری در معرض دید بازدیدکنندگان؛
- ۴-۷ رعایت فاصله ۲ متر در همه فعالیت‌های جانبی در نمایشگاه (نمازخانه، مساجد، مراکز عرضه و طبخ غذا، سرویس‌های بهداشتی، سرویس‌های ایاب و ذهاب و مواردی نظیر آن) ضروری می‌باشد؛
- ۴-۸ از تجمع در محیط‌های مشترک از جمله ورودی، خروجی، راه‌روها، جلوی غرفه‌ها، رختکن، آبدارخانه، انبار و یا اطراف محیط کار اجتناب گردد.
- ۴-۹ استفاده از موانع فیزیکی شیشه‌ای یا پلاستیکی برای کاهش مواجهات می‌باشد. لذا از محافظ یا شیلد‌های محافظتی (پلاستیکی/ شیشه‌ای) برای میز صندوق دار، اطلاعات نگهبانی و سایر پرسنلی که مواجهه زیادی با افراد دارند استفاده شود.
- ۴-۱۰ در صورت فعال بودن اتاق استراحت کارکنان و شاغلین، فاصله دو متری رعایت گردد.
- ۴-۱۱ رعایت فاصله دو متر از طرفین در قسمت‌های عمومی از جمله نمازخانه، سلف سرویس و مسیر ورود خروج الزامی است.
- ۴-۱۲ پرسنل از ازدحام و تجمعات جلوگیری نموده و ارائه خدمات به صورتی باشد که صف ایجاد نشود.
- ۴-۱۳ نظارت دقیق بر تعداد افرادی که همزمان از آسانسور استفاده می‌کنند. (حداکثر ۵۰ درصد ظرفیت)
- ۴-۱۴ نصب تابلوهای هشدار دهنده در کلیه آسانسورها به منظور رعایت تعداد حداکثر افراد و همچنین عدم صحبت با یکدیگر و تلفن همراه.

۴-۱۵ در صورتی که از سرویس های ایاب و ذهاب مشترک برای کارکنان، از جمله اتوبوس و مینی‌بوس استفاده می‌شود، ضروری است حفظ فاصله حداقل یک متر بین صندلی سرنشینان، رعایت گردد (از ۸۰ درصد ظرفیت خودرو استفاده شود) و اگر از خودروی سواری استفاده می‌شود با احتساب راننده تعداد سرنشینان از سه نفر بیشتر نباشد. راننده باید دو دوز واکسن خود را دریافت کرده و دارای کارت واکسن باشد.

۴-۱۶ کاهش مواجهه چهره به چهره کارکنان و استفاده حداکثری از تلفن، شبکه های اجتماعی و ویدئو کنفرانس برای برگزاری جلسات حتی برای کارکنانی که در داخل یک ساختمان کار می‌کنند.

۴-۱۷ پذیرش غرفه‌داران بر اساس ظرفیت مکان و در نظر گرفتن ۴ مترمربع به ازای هر نفر تعیین می‌گردد.

۴-۱۸ مدیریت نمایشگاه مکلف است با گماردن یک نفر تمام وقت در محل درب ورودی، نسبت به کنترل میزان ظرفیت پذیرش مذکور متناسب با شرایط کرونایی محل اقدام نماید.

۴-۱۹ توصیه می‌شود در حد امکان از توزیع بروشور، کاتالوگ و موارد مشابه آن به صورت فیزیکی توسط غرفه داران اجتناب گردد؛

۴-۲۰ در صورت نیاز، از ملزومات اداری (از جمله خودکار) اختصاصی استفاده نمایید؛

۴-۲۱ در ورودی های نمایشگاه ها انجام تب سنجی توصیه است. از ورود افراد دارای علائم سرماخوردگی و تب بالای ۳۷٫۸ درجه سانتیگراد جلوگیری گردد.

۴-۲۲ فاصله صندلی ها در بوفه ها و مراکز طبخ و تهیه و عرضه غذا در نمایشگاه ها دارای مشتری، بایستی حداقل ۲ متر باشد لذا به منظور رعایت فاصله، حذف صندلی های اضافه یا مشخص نمودن صندلی های مورد استفاده با رعایت فاصله الزامی می‌باشد.

ماده (۵) غربالگری، مراقبت و بازتوانی

۵-۱ غربالگری شاغلین در همه گیری کووید-۱۹

لازم است براساس طرح فاصله گذاری اجتماعی، پیش از ورود به محل کار، فعالیت های زیر انجام پذیرد:

۱. کارکنان و غرفه‌داران در صورت بروز هرگونه علائم مشکوک، تست سریع تشخیص کووید-۱۹ را انجام دهند.
۲. بعد از گذشت ۱۴ روز از شروع علائم، در صورت بهبودی بیمار، نیاز به ارائه تست PCR منفی به منظور شروع به کار نیست.

۵-۲ مراقبت از گروه های آسیب پذیر

دو گروه زیر با گواهی پزشک معتمد، به عنوان افراد در معرض خطر ابتلا به عوارض شدید بیماری کووید-۱۹ قرار دارند، در نظر گرفته شده است:

گروه الف - بیماران با بیماری زمینه‌ای:

بیماری قلبی- عروقی

فشارخون

دیابت

بیماری های تنفسی زمینهای

$BMI > 40$

گروه ب- بیماران با نقص ایمنی:

تحت درمان با کورتیکواستروئید بیش از $mg5/12$ پردنیزولون در روز بیش از دو هفته

شیمی درمانی

بدخیمی ها

پیوند اعضا

در صورت عدم امکان دور کاری، شرایط محیط کار برای این افراد به گونه فراهم گردد که حداقل تماس با سایر افراد را داشته باشد. تغییر شغل موقت در محیط کاری و یا تغییر محل کار به محیطی با شرایط تهویه مناسب تر و کم جمعیت تر می تواند کمک کننده باشد.

۳-۵ بازتوانی در شاغلین با سابقه کووید-۱۹

تمامی شاغلین بعد از ابتلا به بیماری کووید-۱۹ لازم است پس از طی دوران درمان و نقاهت، جهت بازگشت به کار براساس آخرین نسخه "راهنمای بازگشت به کار شاغلین با احتمال ابتلا به کووید-۱۹" ابلاغی از وزارت بهداشت توسط پزشک مورد ارزیابی قرار گیرند.

ماده (۶) بهداشت مواد غذایی

۶-۱ در صورت فعال بودن مراکز تهیه و عرضه و فروش مواد غذایی نظیر انواع رستوران، کافی شاپ، سفره خانه و امثال آن براساس پروتکل مرتبط با مراکز تهیه، عرضه و فروش مواد غذایی ملزم به رعایت می باشند. ۶-۲ همه مواد غذایی از منابع معتبر و مجاز تهیه گردد.

۶-۳ در مواد غذایی بالقوه خطرناک متناسب با نوع ماده غذایی باید زنجیره سرد یا گرم در مراحل نگهداری و عرضه مواد غذایی رعایت گردد.

۶-۴ سطح بسته بندی مواد خوردنی و آشامیدنی پس از دریافت و خریداری و قبل از استفاده یا ذخیره سازی کاملاً تمیز گردد.

۶-۵ استفاده از مواد خوردنی و آشامیدنی با بسته بندی معیوب یا آلوده مجاز نمی باشد.

۶-۶ مواد غذایی فاقد بسته بندی حتماً باید پوشش بهداشتی داشته و در ظروف مناسب نگهداری گردند.

- ۷-۶ در صورت استفاده از ظروف یکبار مصرف، لزوماً از ظروف یکبار مصرف مناسب استفاده شود.
- ۸-۶ همه مواد اولیه از جمله نمک، قند و شکر باید به صورت بسته بندی و یک نفره دارای پروانه بهره برداری و استاندارد باشد.
- ۹-۶ مواد آشامیدنی باید به صورت بسته بندی شده یک نفره و دارای نی پوشش دار باشد.
- ۱۰-۶ در مراکزی که عرضه غذا به صورت سلف سرویس می باشد از ایجاد تجمع و عدم رعایت فاصله فیزیکی مدیریت و جلوگیری شود.
- ۱۱-۶ در مراکزی که عرضه غذا به صورت سلف سرویس می باشد باید سرو غذا توسط کارکنان انجام گردد.
- ۱۲-۶ در صورت استفاده از سالاد و سبزی خوردن ترجیحاً از بسته بندی دارای مجوز استفاده شود. البته رعایت سالم سازی برای سرو سالاد و سبزی خوردن غیر بسته بندی الزامی می باشد.
- ۱۳-۶ خوردن و آشامیدن در محل آماده سازی مواد غذایی یا سطوحی که مواد غذایی به طور مستقیم با آن در ارتباط است ممنوع می باشد.
- ۱۴-۶ مواد غذایی که به صورت غیر بسته بندی عرضه می گردد و آماده مصرف می باشد (نظیر انواع مغز آجیل، میوه های خشک مانند برگ هلو، انجیر، قند، شکر، نبات، سبزیجات خشک و امثال آن) باید در ظروف مناسب و دردار یا دارای پوشش مناسب نگهداری گردد.

ماده (۷) بهداشت ابزار و تجهیزات

- ۱-۷ همه مهرها، تسبیح، کتب ادعیه و وسایل مشترک از جمله چادر، سجاده و نظایر آن از نمازخانه ها به صورت موقت در صورت فعال بودن نماز خانه جمع آوری گردد.
- ۲-۷ همه وسایل نظافت پس از هر بار استفاده گندزایی شود.
- ۳-۷ ظروف مواد ضد عفونی کننده دست در ورودی و خروجی نمایشگاه و سالن‌ها نصب شود؛
- ۴-۷ در صورت وجود رختکن و حمام، لازم است از وسایل بهداشتی شخصی استفاده شود.
- ۵-۷ سطل زباله دردار پدالی همراه با کیسه زباله محکم (بدون درز و نشت) به تعداد کافی در فواصل و مکان های مناسب موجود باشد.
- ۷-۶ دفع پسماند ها باید به شیوه بهداشتی در سطل های دردار پدالی صورت پذیرد و کلیه نیروهای خدماتی در خصوص جمع آوری و دفع پسماند رعایت تمامی ملاحظات بهداشتی (جمع آوری پسماند در کیسه های پلاستیکی محکم بدون درز و نشت) در آخر هر شیفت در دستور کار قرار دهند.

ماده (۸) نظافت و گندزایی

- ۱-۸ محصولات گندزدای مورد استفاده باید دارای پروانه ساخت یا ورود، تاریخ تولید و انقضاء باشد.

- ۸-۲ در صورتی که رقیق سازی ماده گندزدا در ظرف دیگری انجام و نگهداری می‌گردد باید ظرف دردار باشد و روی ظرف برچسب مشخصات گندزدا از جمله تاریخ تهیه و نام ماده گندزدا به صورت مشخص درج گردد.
- ۸-۳ مواد گندزدا باید براساس دستورعمل شرکت سازنده استفاده و نگهداری گردد.
- ۸-۴ قبل از گندزدایی باید کلیه سطوح از آلودگی پاک گردد و سپس از ماده گندزدا استفاده گردد.
- ۸-۵ هنگام استفاده از مواد گندزدا از تجهیزات حفاظت فردی مانند دستکش و ماسک استفاده گردد.
- ۸-۶ غلظت محلول گندزدای مورد استفاده باید مطابق با دستورعمل کارخانه سازنده باشد.
- ۸-۷ از مخلوط کردن دو ماده گندزدا با هم خودداری گردد.
- ۸-۸ مواد گندزدا، مواد شیمیایی و سموم باید در محفظه یا کابینت مناسب و در دار مجهز به قفل و دور از مواد غذایی نگهداری گردد (روی کابینت برچسب مواد شوینده و گندزدا درج گردد).
- ۸-۹ تمام بخش های نمایشگاه و غرفه ها در شروع و پایان کار روزانه، گندزدایی گردد؛
- ۸-۱۰ هر یک از غرفه‌ها از وسایل نظافت و گندزدایی جداگانه و اختصاصی استفاده نمایند؛
- ۸-۱۱ کلیه قفسه‌ها و میز کار و میز سرویس بطور مستمر بعد از پایان هر شیفت کاری که در دسترس مشتری و شاغلین قرار می‌گیرند شستشو و گندزدایی گردند.
- ۸-۱۲ محل‌های تجمع از جمله نمازخانه گندزدایی گردد. (در صورت وجود)
- ۸-۱۳ فرایند نظافت و گندزدایی کاملاً جدا از یکدیگر انجام شده و نباید هیچگونه اختلاطی بین مرحله شوینده و گندزدایی انجام گیرد.
- ۸-۱۴ فرد/افراد مسئول نظافت در هنگام نظافت باید از وسایل حفاظت فردی شامل ماسک، دستکش، و لباس کار مناسب و مقاوم در برابر خوردگی آب ژاول استفاده نمایند.
- ۸-۱۵ هنگام گندزدایی و نظافت، سالن‌ها باید خالی از افراد بوده و درها و پنجره‌ها باز گذاشته شوند و جهت تهویه بهتر هواکش نیز روشن باشد.
- ۸-۱۶ از تی مخصوص فقط برای گندزدایی مکان‌هایی که امکان آلودگی وجود دارد استفاده نمایید.
- ۸-۱۷ سطل زباله، دستمال‌ها، تی، وسائل نظافت و گندزدایی سرویس‌های بهداشتی باید از وسایلی که برای مکان‌های دیگر استفاده می‌شود، مجزا باشد.
- ۸-۱۸ در طول مدت نظافت شاغلین نظافت مراقب باشند لباس، دستکش و ماسک مخصوص پاره نشود و آسیب نبیند و در صورت صدمه آن را تعویض نمایند.
- ۸-۱۹ نظافت را از یک نقطه آغاز و در نقطه مقابل به پایان برسانید (تی را به صورت مارپیچ حرکت دهید)
- ۸-۲۰ "تی‌هایی" که برای نظافت کف غرفه‌ها و سالن‌ها استفاده می‌شود باید دارای چند "سر" اضافی باشند.

۸-۲۱ پس از استفاده از پارچه ها، دستمال نظافت و تی، می بایست در آب داغ شسته و سپس در محلول مواد گندزدای مورد تأیید وزارت بهداشت به مدت مشخص شده طبق برچسب مربوطه غوطه ور بماند. بعد از آن در دمای اتاق خشک شده و برای استفاده آماده باشد.

۸-۲۲ در هنگام گندزدایی احتیاط های لازم در ارتباط با برق گرفتگی بعمل آید.

۸-۲۳ تجهیزات و ماشین آلات گندزدایی بعد از پایان کار شسته و به روش مناسب بسته به ظرفیت تجهیزات و ماشین آلات خشک گردند.

۸-۲۴ از پاشیدن و ریختن محلول های گندزدا روی سطوح و کلیدها، تجهیزات برق دار و مواد ناسازگار و با احتمال انفجار و آتش سوزی اجتناب شود.

ماده (۹) بهداشت ساختمان

۹-۱ سرویس های بهداشتی (حمام و توالت) را به صورت مجزا و مستمر گندزدایی گردد.

۹-۲ سطوح دارای تماس مشترک شامل: دیوار و کف، درب ها، دستگیره درها، میز و صندلی، شیرآلات، نرده پله ها، تخت، کمد، کابینت، گوشی تلفن، دستگاه های کارت خوان و خود پرداز ها، کف پوش ها، کلید و پریزها، وسایل عمومی و نظایر آن با دستمال تمیز و خشک شده و سپس گندزدایی گردد.

۹-۳ سیستم لوله کشی صابون مایع و دستمال کاغذی در توالت ها و سرویس های بهداشتی تعبیه گردد.

۹-۴ در دسترس بودن مواد ضد عفونی کننده دست برای بازدیدکنندگان در فضای نمایشگاه الزامی است.

۹-۵ توصیه می گردد شیر آب روشویی سرویس بهداشتی، ترجیحا از نوع پدالی پایی و یا چشمی باشد.

ماده (۱۰) تهویه

۱۰-۱ فراهم نمودن امکان استفاده حداکثری از تهویه طبیعی در مراکز مذکور از طریق نصب پنجره های باز شونده به میزان حداقل ۴۵ درجه و با مساحت ۱۰ الی ۲۰ درصد مساحت کف به گونه ای که به ازای هر یک از کارکنان و بازدیدکنندگان حداقل ۱۰ لیتر در ثانیه هوا تامین گردد.

۱۰-۲ فراهم نمودن امکان استفاده حداکثری از تهویه ۲ طرفه (باز نمودن پنجره های متقابل همزمان) در مراکز فوق به گونه ای که به ازای هر یک از کارکنان و بازدیدکنندگان حداقل ۱۰ لیتر در ثانیه هوا تامین گردد.

۱۰-۳ فراهم نمودن امکان تعویض هوای محیط با هوای آزاد در مراکز فوق حداقل به اندازه ۶ بار در ساعت و یا به ازای هر یک از کارکنان و بازدیدکنندگان حداقل ۱۰ لیتر در ثانیه هوا تامین گردد.

۴-۱۰ در صورتی که تعداد پنجره های کافی نباشد با نصب اگزهاست فن های مکشی با دبی مناسب به سمت خارج از ساختمان مراکز فوق به گونه ای که به ازای هر یک از کارکنان و بازدیدکنندگان حداقل ۱۰ لیتر در ثانیه هوا تامین و یا ۶ بار در ساعت، تعویض و جابه جا گردد.

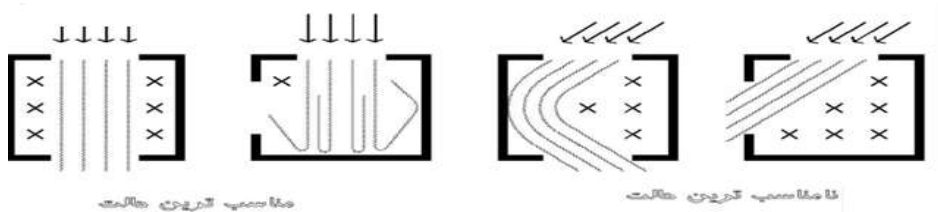
۵-۱۰ از قرار دادن فن (پنکه) به طریقی که به طور بالقوه باعث جریان مستقیم هوا از یک شخص به شخص دیگری شود خودداری گردد. استراتژی مناسب استفاده از فن های پنجره ای و هدایت هوای داخل به بیرون ساختمان می باشد.

۶-۱۰ استفاده از فن های مکشی و یا دستگاه تصفیه هوای مجهز به فیلتر مناسب و ترجیحا " هپا با توان مناسب در کلیه آسانسور های ساختمان مراکز فوق و روشن نمودن آن در تمام ساعات کار فعالیت

۷-۱۰ در فضاهایی که نمی توان تهویه و جابجایی هوای آزاد را به میزان کافی انجام داد. توصیه می شود میزان دی اکسید کربن موجود در هوا پایش شود و از دستگاه های تصفیه هوای مجهز به فیلتر مناسب و ترجیحا " هپا متناسب با اندازه ساختمان مراکز فوق و به تعداد کافی استفاده گردد.

۸-۱۰ توصیه می شود با توجه به اینکه در فصل پاییز و زمستان امکان باز نمودن پنجره ها فراهم نمی باشد دستگاه های تصفیه هوای مجهز به فیلتر مناسب و ترجیحا " هپای استاندارد برای نصب در اتاق های فاقد پنجره ساختمان مراکز فوق به تعداد کافی خریداری و نصب شود.

۹-۱۰ کلیه سرویس های بهداشتی مجهز به اگزهاست فن به تعداد کافی و با ظرفیت مناسب بوده و در زمان فعالیت مراکز فوق روشن باشد.

ماده (۱۱) آموزش بهداشت

۱-۱۱ روش های آموزشی مناسب

- دستور عمل شستن دست ها برای پیشگیری از انتقال بیماری های تنفسی به تعداد کافی در محل سرویس های بهداشتی نصب گردد.
- آموزش به صورت مجازی (از جمله شبکه های مجازی، وب سایت ها)
- در صورتی که آموزش از مسیرهای مجازی امکان پذیر نبود از طریق چهره به چهره با رعایت فاصله حداقل دو متر و استفاده از ماسک توسط دو طرف بلامانع است.

۲-۱۱ رسانه های مورد نیاز برای آموزش موضوعات مختلف: (موضوعات مورد آموزش در بند ذیل

درج شده است)

- نصب استند و بنر های اطلاع رسانی
- نصب پوسترهای آموزشی
- در صورت امکان، ارسال پیامک های آموزشی به گوشی های همراه
- در صورت امکان، ارسال پیام های آموزشی در گروه های مجازی مربوطه
- در صورت امکان، انتشار تیزر ، اینفوگرافی یا موشن گرافی در فضای مجازی
- در صورت امکان، استفاده از صفحات نمایشی (LED) جهت پخش پیام ها و تصاویر آموزشی

۳-۱۱ موضوعات مورد آموزش برای گروه های هدف

- آشنایی با بیماری کرونا ویروس
- آشنایی با علائم ابتلا به این ویروس
- شناسایی افراد مستعد ابتلا
- آشنایی با نحوه انتقال بیماری
- آشنایی با زمان و نحوه استفاده از وسایل حفاظت فردی
- آموزش مدت زمان ماندگاری ویروس بر روی سطوح
- آموزش آشنایی با نحوه پوشیدن و درآوردن وسایل حفاظت فردی
- آشنایی با نحوه صحیح دفع یا گندزدایی کردن وسایل
- آموزش نکات بهداشت فردی و فاصله گذاری
- توصیه ماندن در خانه
- روش های بهداشتی مراقبت از بیماران در منزل
- معرفی سامانه ۱۹۰

۴-۱۱ نمونه فعالیت های آموزشی

- نصب استند یا بنر آموزشی برای بکارگیری تمهیدات لازم در مقابله با شیوع کرونا ویروس در محل کار
- نصب پوستر های هشدار دهنده در خصوص چگونگی انتقال بیماری کرونا
- نصب پوستر یا بنر راهنمای نحوه صحیح شستشوی دست ها در محل کار خصوصا سرویس های بهداشتی و محل سرو غذا
- آموزش نحوه استفاده از محلول ضد عفونی کننده دست به شاغلین

- نصب پوستر مرتبط با بیماری و توصیه ماندن در خانه در صورت وجود علائم
- نصب تابلوهای آموزشی نحوه پیشگیری از انتقال بیماری های تنفسی به تعداد کافی در محل؛
- آموزش توصیه های مرتبط با نحوه صحیح عطسه و سرفه و استفاده از دستمال کاغذی یا آرنج
- آموزش اقدامات لازم جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری به کارکنان و مراجعه کنندگان
- نصب بنرهای آموزشی نحوه پیشگیری از انتقال بیماری های تنفسی
- نصب پوستر آموزشی نحوه صحیح استفاده از تجهیزات حفاظت فردی
- نصب پوستر نحوه صحیح پوشیدن، درآوردن و دفع وسایل حفاظت فردی
- بارگذاری پیام های بهداشتی بر روی سایت و شبکه های مجازی
- نصب پوستر سامانه پاسخگویی شکایات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شماره تلفن ۱۹۰ جهت اعلام موارد غیر بهداشتی به سامانه مذکور

ماده (۱۲) مسؤلیت اجرای پروتکل

- ۱۲-۱ مسؤلیت اجرای این راهنما بر عهده مدیر، متصدی یا مسئول مرکز می باشد و در صورت عدم رعایت هرکدام از مواد راهنما مشمول اقدام قانونی مطابق با ضوابط و در نهایت توقف فعالیت خواهد گردید.
- ۱۲-۲ مسؤلیت حسن اجرای پروتکل حاضر بر عهده مدیریت اماکن موضوع این پروتکل می باشد.
- ۱۲-۳ مراکزی که مفاد این راهنما را رعایت نمی کنند یا امکان تأمین شرایط راهنمای حاضر را ندارند اجازه فعالیت نداشته و مسؤلیت نظارت و کنترل آنها با شرکت نمایشگاهی کشور یا سازمان مسئول (صادرکننده مجوز) می باشد.
- ۱۲-۴ مشاغل این گروه مورد بازرسی سطح بندی شده قرار خواهند گرفت (مدیران/مسئولین واحد، بازرسان دستگاه صادر کننده مجوز، ممیزان و بازرسان وزارت بهداشت).
- ۱۲-۵ در صورت عدم توجه به واکسیناسیون، با واحد مربوطه مطابق مصوبات ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا به عنوان عدم رعایت پروتکل های بهداشتی برخورد خواهد شد

پیوست ۱: روش درست شستشوی دستها

دستها باید با آب گرم و صابون به مدت ۲۰ ثانیه به روش زیر شسته شوند:

- ۱- دستها را مرطوب کنید.
- ۲- از صابون مایع استفاده کنید.
- ۳- کف دستها را خوب به هم بمالید.
- ۴- انگشتان را بشوئید.
- ۵- مچها را بشوئید.
- ۶- بین انگشتان را بشوئید.
- ۷- آبکشی کنید.
- ۸- با دستمال کاغذی خشک کنید (استفاده از حوله یکبار مصرف نیز مورد تایید است)
- ۹- شیر آب را با همان دستمال ببندید.
- ۱۰- دستمال را در سطل زباله دردار بیندازید.

دست ها را خیس کرده و بعد
آن ها را صابونی کنید.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بهداشتی و ایمنی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
دفتر آموزش و ارتقای سلامت

روش درست شستن دست ها

در ۱۰ مرحله

کف دست ها را با هم بشویید.

بین انگشتان را در قسمت
پشت بشویید.

بین انگشتان را از روبرو
بشویید.

نوک انگشتان را درهم گره
کرده و به خوبی بشویید.

شست ها را جداگانه و دقیق
بشویید.

خطوط کف دست را با نوک
انگشتان بشویید.

دور میج هر دو دست را بشویید.

دست ها را با دستمال
خشک کنید.

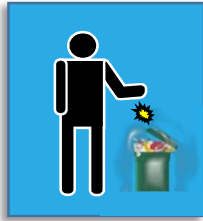

با همان دستمال شپیر آب را ببندید و
دستمال را در سطل زباله بیاندازید.

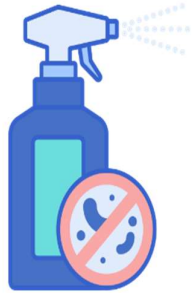

پیوست ۲: نکات مهم در پیشگیری از کرونا ویروس

✓ هنگام عطسه و سرفه، دهان و بینی خود را با دستمال کاغذی بپوشانید و دستمال را در سطل زباله بیندازید؛

✓ سطوحی که در تماس مکرر با آن هستید را گندزدایی نمایید؛

✓ سیستم ایمنی خود را با مصرف میوه و سبزیجات تازه تقویت نمایید؛

✓ به اطرافیان خود آموزش دهید؛

✓ قبل از خوردن و آشامیدن دستهای خود را تا بالای مچ به مدت حداقل ۲۰ ثانیه با آب و صابون مایع بشوید و در صورت عدم دسترسی به آب سالم از مواد ضدعفونی کننده بر پایه الکل استفاده نمایید؛

✓ از تماس با افرادی که مریض هستند خودداری کنید. از روبوسی و دست دادن با افراد دیگر بپرهیزید (فاصله ۲ متر از افراد حفظ شود)؛

✓ حتما از ماسک استفاده نمایند؛

✓ از دست زدن به چشم، بینی و دهان خودداری کنید؛

